chází jednotlivými kraji Francie až znovu na sever k Normandii. V tomto přehledu již nechybí ani území na východě země včetně Alsaska. Podrobnější pozornost se ovšem věnuje také tradičnímu historickému centru francouzského protestantismu v Cevenách.

Kniha o protestantské Francii není pro českého čtenáře pouze zajímavá, je i podnětná. Historie *české reformace* je ještě o jedno století delší, na podobnou publikaci však prozatím stále čeká.

Eva Melmuková

KOMPENDIUM KATECHETIKY

Kišš, Igor: Výchova ku kresťanskej dospelosti. (Kompendium katechetiky.) Bratislava 1994.

Docent Igor Kišš, pověřený na Evangelické bohoslovecké fakultě Univerzity Komenského v Bratislavě výukou sociální teologie a katechetiky, připravil svým studentům i širší veřejnosti přehledné uvedení do katechetické problematiky. Zapracoval do ní i zkušenosti svých mladších a starších kolegů z katechetické praxe.

Ve shodě s tradicemi své církve považuje Kišš za východisko katechetické práce křest. I když předpokládá, že postupující sekularizace povede k rostoucímu počtu dospělých uchazečů o křest, což obnoví formu katechumenátu prebaptismálního (146), přece za standardní považuje dosud křest v dětském věku a odtud odvozuje závazek křesťanské výchovy v rodině i v církvi. V rozhovoru s dosavadním bádáním pak definuje duchovně náboženské (24–35) a nábožensko-pedagogické (35–43) cíle katecheze. Všímá si etap vývoje dětské psychiky a náboženského vnímání dětí (43–56), jakož i vnějších a vnitřních předpokladů služby katechetovy (56–70). Formy a struktury náboženské výchovy a výuky v rodině a v církvi jsou předmětem jeho zkoumání v rozsáhlé kapitole třetí (70–124), metodice a didaktice je věnována kapitola čtvrtá (125–144). Závěrečné pasáže jsou věnovány katechezi dospělých (145–164).

Titul Kiššova kompendia s dostatečnou jasností vyjadřuje, jak autor rozumí smyslu a cíli katechetického procesu: Je to proces rozsáhlý a členitý, neomezený jen na složku výukovou, který napomáhá zrání osobní víry k ‚dospělosti', k vědomému přivlastnění milosti křtu a jejímu osvědčení v životě. Život víry není křivolaký pohyb od okamžiku k okamžiku, jednou dole, jednou nahoře, nýbrž je to růst, cesta k samostatnosti. *"Úlohou katecheze je*

vést... od Božího přiznání se k dítěti při křtu k uvědomělému přiznání se člověka k Božímu dětinství" (25). Kišš ovšem ví, že duchovní dospělost nelze ztotožnit s etickou dokonalostí (32nn). Je to otevřenost pro působení Ducha svatého, novozákonní TELEIOTÉS, dokonalost v Kristu.

pf

KRÁLOVSKÉ KNIHY

Jiří Prosecký, „Královské knihy" staré Mezopotámie. Orientální ústav AVČR Praha 1995, 174 stran.

Jde o literárně kritický výklad a kvalifikovaný, pečlivý překlad akkadských textů, které popisují život a skutky starých králů. I když čerpají svou látku z historických událostí či se vztahují k historickým postavám, obsahují řadu legendárních rysů, a tak stojí na pomezí mezi historií a literaturou. Takových textů je sice zachováno více, ale autor knihy vybral jen dvě skupiny, a to ‚historické' eposy a fiktivní autobiografie. Látku rozdělil podle časové posloupnosti do pěti období: 1. Staroakkadská dynastie, především panovníci Sargon a Náram-Sín (24.–23. st.), 2. Kassitští vládcové Babylónu (16.–12. st.), 3. Druhá dynastie z Isinu, zejména Nebukadnezar I. a příběh o návratu sochy Marduka z elamského zajetí (12. st.), 4. Vládcové Asýrie (14.–7. st.), 5. Chaldejští vládcové Babylónu (7.–6. st.). Ve velmi instruktivním Úvodu se vysvětluje ráz a význam přeložených textů. První díl knihy, pět prvních kapitol, rozdělených podle uvedené časové posloupnosti, probírá poměrně podrobně jednotlivé texty, jejich edice, obsah, ráz i otázky interpretační. Druhá část knihy předkládá 33 různě dlouhých akkadských textů v českém překladu. Většina z nich je mimo úzký okruh klínopisců poměrně neznáma, kniha je tedy významný kulturní počin. Jen o některých textech, zde však většinou poprvé uveřejněných v úplném a autentickém znění, už proskočily dříve zprávy; např. o legendě o narození Sargonově nebo o hanopisu Mardukových kněží na krále Nabonida. Zajímavé jsou všechny, u řady z nich však jde jen o nepříliš dlouhé fragmenty, které je třeba doplňovat, má-li text mít smysl. V závěru knihy je rozsáhlá bibliografie (přes 200 citovaných prací), velmi užitečný rejstřík vlastních jmen a obsah.

Význam této knihy je podle recenzenta dvojí: Předně nás jako málo jiných českých publikací autentickým způsobem uvádí do světa